

Parlamentaaarsed uudised

Piret Viljamaa (RiTo 18), Eesti Rahvusraamatukogu parlamendiinfo keskuse infospetsialist (RiTo 19), Eesti Rahvusraamatukogu parlamendiinfo keskuse juhtiv spetsialist

Välisriikide parlamentide uudiseid 2008. aasta oktoobrist 2009. aasta maini.

Uudistest valiku tegemisel on kasutatud BNS-i, teiste uudisteagentuuride ja meediaväljaannete ning parlamentide kodulehekülgedel leiduvaid materjale.

Afganistan

2009. aasta märtsis võttis Afganistani parlament vastu šiiamoslemite pereelu reguleeriva seaduse, mille allkirjastas ka president Hamid Karzai. Seadus kutsus esile inimõiguslaste protestid, sest sellega piiratakse uuesti naiste õigusi. Seadus sätestas näiteks, et šiiavähemusse kuuluvad naised ei või kodust mehe loata lahkuda, välja arvatud hädajuhtumi korral, ning mehe seksuaalsete soovide rahuldamine on naise kohus. Talibani režiimi ajast on riigis palju muutunud, parlamendi 351 liikmest 89 on naised. Mitmed parlamendi naisliikmed polnud rahul, et eelnõu menetlemine toimus rekordkiirusel ja selle üle ei saanudki diskuteerida, sest eelnõu kritiseerijaid süüdistati islamivastasuses. Väidetavalt õnnestus eelnõu menetlemise käigus paremaks teha, näiteks tõsta tütarlaste abiellumisiga esialgu pakutud üheksalt eluaastalt kuueteistkümnele ning välja jätta nn ajutised abielud.

Üle 30-miljonilise elanikkonnaga Afganistanis on šiiite 15–20%. Sunniitide enamust seadus ei puuduta. Arvatakse, et üsna ebapopulaarne president Hamid Karzai soovib enne augustis toimuvaid presidendivalimisi leida šiiavähemuse poolehoidu. Seaduse viimast teksti pole veel avaldatud, rahvusvahelise üldsuse negatiivne reaktsioon sundis Afganistani võime seadust uuesti üle vaatama.

The Guardian, 31.03.2009, “Worse than the Taliban’ – new law rolls back rights for Afghan women”.

Albaania

2008. aasta novembris võttis Albaania 140-kohaline parlament 112 poolthäälega vastu valimisseaduse muudatused. Seadusemuudatusi toetas kaks suurparteid: võimalolev Demokraatlik Partei ja opositsiooniline Sotsialistlik Partei. Nende arvates tagavad muudatused vabade ja õiglaste valimiste korraldamise. Väikeparteide hinnangul töötab aga uus piirkondlikule süsteemile tuginev proportsionaalse esindatuse põhimõte nende vastu. Eelnõu vastuvõtmise takistamiseks korraldasid 10 opositsioonipoliitikut kaheksa päeva kestnud näljastreigi. Seadusemuudatused on ajendatud Euroopa Liidu nõuetest. Varem kehtinud valimissüsteem tekitas üldist ebastabiilsust ja võimaldas pettusi.

Detsembris saatis president Bamir Topi seaduse parlamenti tagasi. Presidendi sõnul on nõue kuulutada üldvalimised välja üheksa kuud enne nende toimumise aega põhiseadusega vastuolus. Detsembri lõpus võeti seadus uuesti 116 poolthäälega vastu. Presidendi märkus võeti arvesse ja asjaomane paragrahv jäeti välja.

Reuters-BNS, 19.11.2008, “Albaania võttis vastu uue valimisseaduse”;

Southeast European Times, 30.12.2008, “Albanian parliament amends new election code”.

Ameerika Ühendriigid

2009. aasta veebruaris kiitis Ameerika Ühendriikide Senat 60 poolthäälega heaks president Barack Obama 787 miljardi dollari suuruse majanduse elavdamise paketi. Vastuhääli anti 38. Väidetavalt oli tegemist Ameerika Ühendriikide pikima hääletusprotsessiga, sest vajaliku 60 poolthääle saamiseks oodati ära matustelt naasev demokraadist senaator Sherrod Brown. Hääletusprotsess venis 5 tunni ja 17 minuti pikkuseks. Eelnevalt Kongressi Esindajatekojas toimunud hääletusel toetas paketti 246 liiget, vastu oli 183. Majanduse elavdamise paketti ei toetanud Esindajatekojas ükski vabariiklane, vastu hääletas ka 7 demokraati. Esindajatekoja vabariiklaste juht John Boehner väitis, et abipakett ei loo uusi töökohti. Majandusanalüütikud ennustavad, et paketi suurim kasu ilmneb 2010. aastal kohalikele omavalitsustele ja infrastruktuurile suunatud investeeringutest, näiteks teede ja sildade ehituseks mõeldud summadest. Abipakett sisaldab ka ühekordseid otsetoetusi vähekindlustatud isikutele ning lisaraha töötute tervisekindlustusele ja osariikide koolide toetuseks. International Herald Tribune, 15.02.2009, ["Recovery bill gets final approval"](#).

Veebruaris võttis Kongressi Esindajatekoda vastu valitsusasutuste eelarve kuni 2010. aasta septembrini, millele olid lisatud seadusemuudatused Kuuba-vastaste sanktsioonide kergendamiseks. Märtsis kiitis seaduse heaks ka Senat. Kaks Kuuba päritolu senaatorit, kes alguses eelnõu vastu olid, muutsid meelt pärast valitsuse kinnitusi, et 47 aastat kehtinud kaubandusembargo jääb püsima. Kuuba päritolu ameeriklased võivad kodumaale saata senisest enam raha ning korra aastas ka kodusaarele sõita. Varasema korra kohaselt võisid nad külastada vaid lähisugulasi, korra kolme aasta jooksul kahe nädala vältel. Majandusembargo jääb kehtima, kuid president Barack Obama on lubanud edaspidi piiranguid veelgi vähendada. BBC News, 11.03.2009, ["US Congress eases curbs on Cuba"](#).

Boliivia

Boliivia Kongress kiitis 2008. aasta oktoobris heaks kava korraldada rahvahääletus uue põhiseaduse ja maareformi üle. Eelnõu toetas rohkem kui kaks kolmandikku Kongressi liikmetest ja president Evo Morales kuulutas seaduse välja tund aega pärast selle vastuvõtmist. 2009. aasta jaanuaris toimunud referendumil ametlike tulemuste kohaselt toetas uut põhiseadust veidi üle 60% hääletanutest. Uus konstitutsioon suurendab Boliivia põliselanikest enamuse õigusi ning võimaldab president Evo Moralesel taotleda tagasivalimist. Muudatused piiravad muu hulgas maaomandi suuruse 10 000 hektariga, 36 indiaanikogukonda ja -rühma saavad õiguse oma territooriumile, keelele ja kogukonnakohtule ning maagaasituled jaotatakse ümber. AFP-BNS, 28.01.2009, "Boliivlased toetasid referendumil uut põhiseadust".

Bulgaaria

2008. aasta detsembris tegid Bulgaaria parlamendi liikmed ettepaneku muuta riigimaade vahetamise korda. Seda analüüsides jõuti aga järeldusele, et muudatused annaksid võimaluse riigimetsa ressursse ka edaspidi kommertsotstarbel kuritarvitada. Võimalus riigimetsa vastu mingi muu maavaldus saada on viinud mitmete korruptsiooniskandaalideni ning tekitanud riigile majanduslikku kahju. Jaanuaris protesteerisid tuhanded looduskaitstjad maadevahetuse vastu, nendega liitusid üliõpilased, talunikud ning suurte perede ja lapsinvaliidide esindajad, kes esitasid oma nõudmised valitsuse poliitika muutmiseks. Protestijaid ühendas soov, et riik oleks paindlikum ja vastaks paremini kodanike vajadustele. Tänu tugevale ühiskondlikule survele võttiski parlament kõiki looduskaitstajate ettepanekuid arvestades metsaseaduse muudatused vastu. Maadevahetus keelustati peaaegu ühehäälselt.

WWF News, 24.01.2009, “Success – after thousands of bulgarians take to the streets to protect their forests”.

2009. aasta veebruaris võttis Bulgaaria parlament noorte kuritegevusega võitlemise eesmärgil vastu seaduse, mille kohaselt ei tohi alla 18-aastased viibida pärast kella 22.00 tänavail, restoranides ega baarides ning alla 14-aastased ei tohi ilma vanemateta kodust väljas olla pärast kella 20.00. Seaduse eesmärk on võidelda noorsookuritegevusega ja alaealisi kaitsta. Kui noorukit saatev täiskasvanu ei ole ta ema ega isa, tuleb ette näidata vanemate kirjalik luba. Liikumiskeelu rikkumise eest ähvardab lapsevanemaid kuni 1000 leevi (ligi 8000 krooni) suurune trahv. Parlament otsustas kahekordistada trahvid ka alaealistele alkoholi müüvatele kaupmeestele, tõstes trahvi kuni 2000 euronit (üle 30 000 krooni).

AFP-BNS, 6.02.2009, “Bulgaaria kehtestas teismeliste liikumiskeelu”.

Sofia Ülikooli dotsent Lilia Metodieva uuris Bulgaaria parlamendiliikmete tegevust ning avastas, et nad on välja kujundanud seadusvastase hääletussüsteemi. Nimelt hääletab üks parlamendiliige mitme kolleegi kaardiga, tegelikult on kohal aga väga vähe rahvaesindajaid. See võib edaspidi viia juriidiliste vaidlusteni, sest 10. istungjärgu vältel on parlament 59,55% otsustest langetanud selleks vajaliku kvoorumita – seaduse vastuvõtmiseks peaks kohal olema vähemalt pool parlamendi koosseisust. See võib põhjustada nende seaduste vaidlustamise kohtus. Bulgaaria parlament on puudumiste poolest kurikuulus.

Novinite, 29.03.2009, “60% of Bulgarian parliament decisions void over lack of quorum”.

Märtsis muutis Bulgaaria parlament valimisseadust. Toetust ei leidnud opositsiooni idee võimaldada 2010. aastal hääletada ka elektrooniliselt. Vastu võeti muudatus, mille kohaselt minnakse üle segasüsteemile ja edaspidi valitakse 58 parlamendiliiget 240-st majoritaarsel printsiibil. Valimiskampaania kestust lühendati kolme nädalani.

Novinite, 25.03.2009, “Bulgarian parliament rejects electronic voting”.

Burundi

2008. aasta novembris võttis Burundi parlamendi alamkoda ülekaaluka häälteenamusega vastu karistusseadustiku muudatused, millega kaotati surmanuhtlus. Seaduseelnõu vastuvõtmise poolt hääletas 90 parlamendiliiget, erapooletuks jäi 10, vastu polnud keegi. Karistusseadustikku lisati ka genotsiidi ja inimsusvastaseid kuritegusid puudutavad sätted, samas kriminaliseeriti homoseksuaalsus. Seadus karmistab karistusi naiste ja laste vastu suunatud vägivalla puhul, näiteks vägistamise eest näeb seadus ette 20-aastase kuni eluaegse vanglakaristuse. Veebruaris toimunud hääletusel jättis Senat rahvusvaheliste inimõigusorganisatsioonide pahameele põhjustanud homoseksuaalsust puudutava sätte välja ning seaduseelnõu saadeti alamkotta tagasi. Seaduseelnõu menetlemine jätkub.

AFP-BNS, 22.11.2008, “Burundi kaotas surmanuhtluse”.

Guinea-Bissau

2008. aasta novembris toimusid Guinea-Bissaus ennetähtaegsed parlamendivalimised, mille president João Bernardo Vieira augustis ootamatult välja kuulutas. Valimistest loodeti abi maailma vaeseimate sekka kuuluva Lääne-Aafrika väikeriigi stabiliseerimisel. Valimas käis 82% registreeritud valimisõiguslikest kodanikest. ÜRO vaatlejad nimetasid rahulikult kulgenud valimisi demokraatia võiduks. Guinea-Bissau poliitikas aastakümneid domineerinud Aafrika Partei Guinea-Bissau ja Roheneemesaarte Iseseisvuse Eest sai 100-liikmelises parlamendis 67 kohta. Pärast valimisi toimus ebaõnnestunud riigipöördekatse,

mis sai järje 2009. aastal. Armeējuhi ja presidendi võimuvõitlus viis vastastikuste mõrvadeni: märtsi algul sai pommiplahvatuses surma kindral Batista Tagme Na Waie, päev hiljem lasti maha riigi president. Presidendi kohusetäitjaks kuni uute presidendivalimisteni määrati parlamendi spiiker Raimundo Pereira. Inter-Parliamentary Union, "Guinea-Bissau: last elections". – http://www.ipu.org/parline-e/reports/2133_E.htm

Holland

Koraanivastase filmi "Fitna" autor, Hollandi parempoolne parlamendisaadik Geert Wilders sai 2009. aasta alguses kutse ilmuda Amsterdamis kohtusse. Teda süüdistatakse vihkamise ja diskrimineerimise õhutamises. Hollandi Ülemkohus on varem langetanud teises kohtuasjas otsuse sõnavabaduse kasuks, leides, et religiooni solvamine ei tähenda automaatselt selle järgijate solvamist. Sel otsusel on eeldatavalt mõju edasiste samalaadsete juhtumite käsitlemisele. Hollandis on kavas muuta seadusi, praegu on jumalateotus kriminaalkorras karistatav. Geert Wildersi sõnul ei osanud ta kohtussekaebamist oodata.

Geert Wilders on oma filmi tõttu pälvinud palju negatiivset tähelepanu. Pärast selle valmimist 2008. aastal korraldasid Talibani mässulised kättemaksuks rünnaku Hollandi sõdurite vastu. 2009. aasta veebruaris ei lubanud Briti immigratsioonivõimud Wildersit riiki, et ülemkojas oma filmi näidata. Suurbritannia valitsuse hinnangul olid tema seisukohad ohuks kogukondade üksmeelele ja riigi julgeolekule. Lisaks kaebas grupp Prantsuse inimõiguslasi ta märtsis kohtusse New Yorgis peetud kõnes poetatud väidete pärast, et Pariis on ümbritsetud muslimi äärelinnadest ning Prantsusmaal on mitmeid piirkondi, kuhu katmata peaga naistel pole asja. Reuters-BNS, 21.01.2009, "Hollandi parlamendisaadik saab süüdistuse islamivastasuses"; Reuters-BNS, 12.02.2009, "Hollandi parempoliitikut ei lastud Suurbritanniasse".

Itaalia

2008. aasta oktoobri lõpus kiitis Itaalia parlament valitsuse koolireformi kava heaks, mis kutsus esile õpetajate, õpilaste ja üliõpilaste nädalatepikkused protestimeeleavaldused. Senat kinnitas kava heaks 162 poolthäälega, vastu oli 134 liiget. Alamkoda hääletas reformi poolt oktoobri algul. Koolireform vähendab hariduse rahastamist. Algklassides minnakse tagasi klassiõpetaja süsteemile. Koolikiusamise ohjeldamiseks võetakse keskharidussüsteemis uuesti kasutusele käitumishinne. Opositsiooni kuuluv Walter Veltroni kutsus üles reformi referendumile panema. Detsembris otsustati keskharidusreform kuni 2010. aasta septembrini edasi lükata ning algklassides lastevanemate nõudel ühe õpetaja süsteemile üle minna. 2009. aasta jaanuaris kiitis parlamendi alamkoda 281 poolt- ja 196 vastuhäälega kõrgkoolireformi kava heaks. Edaspidi võib kõrgkoolides viie lahkunud õppejõu asemele palgata ainult ühe. Itaalia kõrgkoolides on väljalangemise protsent arenenud maailma kõrgemaid, õpingud lõpetab vaid pool üliõpilastest. Edaspidi jagatakse 7% ülikoolidele mõeldud rahast parimate õppe- ja teadustulemustega kõrgkoolidele. Koolisüsteemi reformimine Itaalias jätkub. Italy Magazine, 30.10.2008, "[Parliament okays school reforms](#)". Italy Magazine, 12.12.2008, "[Secondary school reforms delayed](#)". Xinhua News, 9.01.2009, "[Italian parliament approves university reform decree](#)".

2009. aasta märtsis võeti Itaalia parlamendis kasutusele uus hääletussüsteem, et takistada parlamendiliikmetel ebaseaduslikul viisil kolleegide eest hääletada. Uus süsteem loeb hääletajate sõrmejälgi. Kui alguses polnud rahul kolmandik 630-liikmelisest alamkojast, siis hiljem leppis enamik neist sellise korraga. Kümme parlamendiliiget jätkasid

protesteerimist, väites, et see rikub nende privaatsust. Parlamendiliikmetele lepituseks pakutud pikemad kohvipausid nende meelt ei muutnud.
BBC News, 2.03.2009, "Italian MPs withhold fingerprints".

Jamaica

2008. aasta novembris hääletas Jamaica parlament surmanuhtluse taastamise poolt. Hääletus toimus pärast mitu nädalat kestnud ägedaid diskussioone. Surmanuhtlust toetas 34 parlamendiliiget, 15 hääletas vastu, kümme jäi erapooletuks. Jamaica kehtestas surmanuhtlusele moratooriumi 1988. aastal, ent eelmisel aastal võimule pääsenud Tööpartei üheks valimislubaduseks oli poomised viivitamatult taastada. Surmanuhtluse vastased kritiseerisid teravalt politseid ja õigussüsteemi, pooldajad osutasid vägivaldsete kuritegude arvu kasvule. Jamaica võimudele teevad nüüd muret võimalikud Euroopa Liidu sanktsioonid.
Interfax-BNS, 26.11.2008, "Jamaica taastas surmanuhtluse".

Kõrgõzstan

2009. aasta veebruaris kuulutas Kõrgõzstani parlament kehtetuks Ameerika Ühendriikidega sõlmitud lepingu Manassi õhuväebaasi kasutamiseks. Otsust toetas 78, vastu oli üks parlamendiliige. Otsust põhjendati erimeelsustega baasi kasutamise kompenseerimise üle. 2001. aastal pakkus Kõrgõzstan Ameerika Ühendriikidele Manassi õhuväebaasi Afganistani operatsiooni tarbeks. Nüüd andis riik Venemaa survele järele. Otsus baas sulgeda tehti teatavaks Moskvast varsti pärast seda, kui Venemaa pakkus riigile rahalist abi ja laenu. Ka Kõrgõzstani avalikkuses oli viimastel aastatel kasvanud rahulolematust võõrvägede kohaloluga. Ameerika Ühendriikidele anti oma vägede väljaviimiseks 180 päeva aega. Märtsis tühistas Kõrgõzstani parlament lepingud veel 11 riigiga (Austraalia, Uus-Meremaa, Taani, Norra, Poola, Hollandi, Türgi, Hispaania, Itaalia, Prantsusmaa ja Lõuna-Korea), kes baasi kasutasid. Selle poolt hääletas enamik 90-kohalise parlamendi liikmeid. Parlamendiesindaja sõnul muutis lepingu lõpetamine Ameerika Ühendriikidega teised analoogsed lepingud mõttetuks.
GlobalSecurity.org, 19.02.2009, "Manas International Airport".
Interfax-BNS, 6.03.2009, "Kõrgõzstani parlament tühistas baasilepped 11 riigiga".

Leedu

2009. aasta jaanuaris kiitis Leedu Seim heaks energeetikaministeeriumi loomise. 14. ministeeriumi loomise poolt hääletas 77 seadusandjat, vastu hääletas 42. Ministeerium hakkab tegelema elumajade renoveerimise programmiga, samuti teiste energeetikaprojektidega nagu uue tuumaelektrijaama ehitus, energiasild Poola ja Rootsiga, ühinemine Euroopa ühtse energiasüsteemiga (UCTE), gaasijuhtme ehitamine Poolasse ning vedelgaasiterminali rajamine. Opositsioon ei toetanud ministeeriumi loomist, sest ei uskunud, et see ei nõua lisakulutusi.
Lithuanian Parliamentary Mirror, 12.01.2009, "Law on the establishment of the Ministry of Energy".

2009. aasta algul soovisid Leedu Seimi liikmed näidata oma solidaarsust rahvaga – vähendasid lähetuskulusid poole võrra ja loovutasid osa oma palgast. Jaanuaris võeti Seimis vastu seadus, millega kärbiti seadusandjate ja ministrite palka 15%. Seadusemuudatus kehtib veebruarikuust kuni aasta lõpuni. Selle vastuvõtmise poolt hääletas 113 seimiliiget. Seimi istungil registreeriti ka ettepanek kärpida palku poole võrra, ent see ei kogunud piisavat toetust. Muudatus ei puudutanud jaanuarikuu palka. Spiiker Arūnas Valinskas kutsus üles järgima tema eeskujuga annetama võimaluse korral

kogu jaanuarikuu palk. Seimiliikmed tagastasid riigikassale või annetasid heategevuseks kokku umbes 85 000 litti. Kõige suurema summa tagastas Isamaaliidu / Kristlike Demokraatide 45-liikmeline fraktsioon.

BNS, 20.01.2009, "Leedu Seim kärpis 15 protsendi võrra saadikute ja ministrite palku";

BNS, 2.02.2009, "Leedu seimiliikmed loovutasid osa oma töötasust".

Liibanon

2009. aasta märtsis otsustas Liibanoni parlament langetada valimisiga 18. eluaastani senise 21 asemel. Seaduseelnõu võeti vastu ühehäälselt, kuid vastuvõtmisele eelnesid tulised arutelud. Edasi saadetakse eelnõu valitsusele. Kui põhiseaduse muutmist toetab kaks kolmandikku selle liikmetest, saadetakse eelnõu tagasi parlamenti. Lisaks parlamendi kahe kolmandiku koosseisu toetusele vajab see veel peaministri ja presidendi allkirja. Seadus hakkab kehtima alles 2013. aastal, 2009. aasta parlamendivalimisi see ei mõjuta. International Foundation for Electoral Systems, "IFES Lebanon Briefing Paper 20 March 2009".

Läti

2009. aasta jaanuaris lõukas Läti Seim taas tagasi vasakerakonna Inimõiguste Eest Ühtses Lätis ettepaneku anda mittekodanikele õigus osaleda kohalikel valimistel. Opositsiooni algatatud põhiseaduse muudatuse poolt hääletas 22 seimiliiget, vastu oli 56. Eelnõu kohaselt oleks kehtetuks tunnistatud põhiseaduse 101. paragrahvi säte, mis keelab mittekodanikel kohalikel valimistel osaleda. Samuti sooviti eemaldada sätet, mille kohaselt on kohalikel omavalitsustel ainult üks töökeel – riigikeel – ning sätet, mille kohaselt riigiteenistuses saavad töötada vaid Läti kodanikud.

BNS, 15.01.2009, "Läti Seim ei luba mittekodanikel kohalikel valimistel osaleda".

Märtsis võttis Läti Seim vastu seaduse, mis tühistab pensionide indekseerimise käesoleval aastal. Kiirmenetluse käigus arutatud seaduseelnõu vastuvõtmise poolt hääletas 63 seimiliiget, vastu oli 29. Muudatuse eesmärk oli külmutada selle aasta pensionitõus. Alates 2010. aastast vaadatakse pensionide suurus üle kord aastas, võttes arvesse viimase 12 kuu tarbijahinnaindeksi. Kui indeksi suurus on vähem kui üks, jäävad pensionid samaks. Seaduse peab välja kuulutama Läti president. Ehkki pensione sel aastal ei indekseerita, on valitsus lubanud neid ka mitte kärpida.

BNS, 13.03.2009, "Läti Seim külmutas pensionitõusu".

2009. aasta aprillis võttis Läti Seim vastu põhiseaduse muudatuse, mis annab rahvale õiguse algatada parlamendi laialisaatmine. Muudatuste vastuvõtmise poolt hääletas 85 seimiliiget, vastu oli kolm. Parlamendi laialisaatmiseks on vaja, et referendumil hääletab selle poolt enamik rahvahääletusel osalenuid või vähemalt kaks kolmandikku viimastel seimivalimistel osalenud valijate arvust. Jaanuaris teatas president Valdis Zatlers, et kui Seim ei suuda vastavaid muudatusi vastu võtta, algatab ta ise referendumi Seimi laialisaatmiseks. Veebruaris lõukas Seim tagasi Rahvaerakonna algatatud eelnõu, mis oleks võimaldanud Seimil end ise laiali saata. Eelnõu saatmist esimesele lugemisele pooldas 42 ja selle vastu hääletas 44 seimiliiget.

BNS, 12.02.2009, "Läti Seim lõukas iseenda laialisaatmise eelnõu tagasi";

BNS, 8.04.2009, "Läti rahvas saab õiguse parlamenti laiali saata".

Mehhiko

2008. aasta novembris kiitis Mehhiko Senat heaks varem alamkojas vastu võetud seadusemuudatused, mis võimaldavad lootusetult haigetel inimestel aktiivravist keelduda. Seadus annab selle võimaluse neile, kellel on jäänud elada vähem kui pool aastat, eutanaasiat aga ei seadustatud. Seaduse poolt hääletas 85 Senati liiget, vastuhääli ei antud. Ehkki eelnõu toetas konservatiivne võimupartei, on kindlat vastuseisu oodata kirikujuhtidelt. Seaduse peab allkirjastama ka president. RTTNews, 26.11.2008, "[Mexico Senate okays right-to-die bill](#)".

Montenegro

2009. aasta jaanuaris taotles Montenegro peaminister Milo Đukanović ennetähtaegsete valimiste korraldamist, et tagada stabiilne keskkond Euroopa Liiduga liitumissettevalmistuste tegemiseks ja majanduslangusega võitlemiseks. Parlament toetas ettepanekut 42 häälega, vastu oli 13 parlamendiliiget. 2006. aastal Serbiast lahku löönud Montenegro esitas ametliku taotluse Euroopa Liiduga liitumiseks 2007. aastal. Euroopa Liidus on Montenegrole ette heidetud näiteks suutmatust võidelda organiseeritud kuritegevusega.

Märtsis toimunud ennetähtaegsed parlamendivalimised võitis koalitsioon Euroopaliku Montenegro Eest, mille eesotsas on peaminister Milo Đukanović juhitud Demokraatlik Sotsialistide Partei. Euroopaliku Montenegro Eest sai 81-kohalises parlamendis 48 kohta, suurim opositsioonipartei Sotsialistlik Rahvapartei võitis 16 kohta. Rahvusvahelised vaatlejad leidsid, et parlamendivalimised vastasid üldiselt rahvusvahelistele standarditele, kuid riigi demokraatia vajab täiustamist.

Southeast European Times, 12.04.2009, "[Đukanović's absolute victory in Montenegro's snap elections officially confirmed](#)".

Norra

2008. aasta novembris võttis Norra parlament Rootsi eeskujul vastu seadusemuudatuse, millega kriminaliseeriti seksi ost. Seadusemuudatust toetas 44 ja selle vastu oli 28 parlamendiliiget. Seaduse järgi on seksi ostmine ja selle vahendamine 2009. aastast kuritegu, mille eest määratakse rahaträhv ja/või kuni pooleaastane vanglakaristus, alaealiselt seksi ostmisel ja raskendavatel asjaoludel on karistus karmim. Seaduse vastuvõtmise tingis asjaolu, et Norra on muutunud prostitutsiooni ja inimkaubanduse sihtmaaks, kuhu tuuakse naisi ja lapsi peamiselt Baltimaadest, Kesk- ja Ida-Euroopast ning Venemaalt. Norra ajakirjanduse andmeil lahkus osa prostituutidest aasta lõpul riigist, sest kliente jäi vähemaks.

Ministry of Justice and the Police, 1.12.2008, "[Criminalizing the purchase of sexual activity](#)".

Poola

2008. aasta novembris võttis Poola parlament vastu pensionireformi. Reformi vastu protesteerisid ametiühingud ja sajad eri valdkondade töötajad. Meeleavaldajad loopisid Seimi ees mune ja põletasid autokumme. Reform vähendab inimeste arvu, kellel on õigus varem pensionile minna, varasemalt 1,2 miljonilt umbkaudu 240 000-ni, millega riik säästab märkimisväärselt raha. Varem võisid mõnel alal töötavad inimesed minna pensionile juba pärast 15 tööaastat ning varasema pensionileminekuga võisid arvestada 300 ameti esindajat, nüüd vähendati loetelu 61-ni. Protestide tulemusena suurendas valitsus eripensioni õigusega inimeste arvu 100 000 võrra. President Lech Kaczyński pani seadusemuudatustele veto, kuid detsembris hääletas Seimi alamkoda uuesti muudatuste poolt ning kuna reformi toetas ka opositsioonipartei Demokraatlik Vasakliit, siis õnnestus

presidendi veto tühistada. Selle poolt hääletas 285 parlamendiliiget, vastu oli 160. Seadus jõustus 2009. aasta algusest.

Warsaw Business Journal, 19.12.2008, "Polish parliament overturns veto".

Prantsusmaa

2009. aasta märtsis võttis Prantsusmaa parlamendi alamkoda vastu seadusemuudatused, mis tõstavad alkoholitarbimise vanuse alampiiri 16 eluaastalt 18-le nagu enamikus Euroopa riikides, kuid ei keela veinidegustatsioone ega alkoholi reklaamimist internetis, välja arvatud noortele mõeldud veebilehtedel. 1991. aastast ei ole lubatud teha alkoholi trüki-, tele- ja raadioreklaami. Peale selle saavad linnavalitsused õiguse keelata öine alkoholimüük ning ka teeärsed teenindusjaamad peavad loobuma müügist pärast kella 18.00. Veebruaris avaldatud uuringu kohaselt tarvitab üha rohkem 16-aastasi Euroopa noori korrapäraselt alkoholi. Eelnõu peab veel heaks kiitma Prantsuse Senat. AFP-BNS, 10.03.2009, "Prantsusmaa tõstab alkoholitarbimise vanusepiiri 18 aastani".

Märtsis võttis Prantsusmaa parlament vastu otsuse naasta enam kui 40 aasta järel NATO sõjalistesse juhtorganitesse, milles paljud seadusandjad näevad ohtu riigi sõltumatusele. President Nicolas Sarkozy soovil tühistatakse kindral Charles de Gaulle'i 1966. aasta otsus lahkuda NATO sõjalistest juhtorganitest protestiks Ameerika Ühendriikide domineerimise vastu. Pärast tunde kestnud tuliseid arutelusid toetas Rahvussambale valitsuse välispoliitilist otsust 329 poolthäälega, vastu oli 238 parlamendiliiget. AFP-BNS, 18.03.2009, "Prantsuse parlament toetas naasmist NATO sõjalistesse juhtorganitesse".

Aprillis lükkas Prantsusmaa parlamendi alamkoda tagasi internetipiraatlust käsitleva eelnõu, millega loodeti vähendada ebaseaduslikku failide allalaadimist. Senat kiitis eelnõu sama päeva hommikul heaks, kuid peaaegu tühi Rahvussambale hääletas 15 poolt- ja 21 vastuhäälega eelnõu menetlusest välja. Seaduseelnõu järgi oleks kolm korda muusika, filmide või videomängude allalaadimisega vahelejäanul internetiühendus aastaks ära võetud. Eelnõu toetasid filmi- ja muusikatootjad, mõned tarbijaõiguste eest seisjad olid vastu, põhjendades seda võimalusega, et karistada saavad valed inimesed. Ka kaks koalitsiooni kuuluvat parlamendiliiget hääletasid eelnõu vastu, sest nad ei toetanud punkti, mille järgi internetiteenusest ilmajäänud peaks arved ikkagi maksma. Autoriõiguste seaduse rikkumise eest on Prantsusmaal ette nähtud karmid karistused (trahv kuni 300 000 eurot ja/või kolm aastat vangistust), kuid ainult mõni üksik juhtum on jõudnud kohtusse. Ilmselt esitab valitsus parlamendi menetlusse peatselt uue internetipiraatluse vastase eelnõu.

AFP-BNS, 9.04.2009, "Prantsuse parlament lükkas võrgupiraatluse eelnõu tagasi".

Rootsi

2009. aasta veebruaris võttis Rootsi parlament *Riksdag* vastu seadusemuudatused, mis lihtsustavad failide jagamise ebaseaduslike juhtumite uurimist ja karmistavad vastavaid karistusi. Autoriõiguste omajad võivad edaspidi nõuda kohtult, et internetiteenuse osutaja avaldaks nende isikute nimesid, kelle IP-aadresside kaudu ebaseaduslik failide jagamine on toimunud. Justiitsminister Beatrice Ask sõnul on meetmed ennekõike ette nähtud nende ohjeldamiseks, kes teevad materjali teistele kättesaadavaks. Seaduseelnõu vastu olid vasakpoolsed ja rohelised, kes väitsid, et seaduseelnõu ohustab demokraatiat ja isikuandmete kaitset, sest annab ettevõtetele ja autoriõiguste kaitsjatele liiga palju võimu üksikisikute tegevuse uurimisel. Nad ei pidanud õigeks isiklikuks tarbeks tehtavate allalaadimiste kriminaliseerimist. Sotsiaaldemokraadid tõid esile, et seadus peab

inimestele tunduma legitiimne. Nad tegid ettepaneku, et kuna noorem põlvkond saab autoriõiguste kaitsest teistmoodi aru, siis võiks luua autoriõiguste uurimiseks komisjoni. Internetiportaalis Facebook kogusid eelnõu vastased üle 50 000 allkirja. Eelnõu aluseks on Euroopa Liidu direktiiv.

The Local, 25.02.2009, "[Swedish parliament passes copyright bill](#)".

1. aprillil võttis Rootsi parlament pärast viis tundi väldanud debatte vastu seaduseelnõu, mis legaliseeris samasooliste abielud. Poolt hääletas 261 ja vastu 22 parlamendiliiget. Parlamendi seitsmest parteist kuus teatasid varem, et toetavad eelnõu, vastu olid vaid Kristlikud Demokraadid. Seni lubasid Rootsi seadused samasoolistel paaridel oma kooselu registreerida ja lapsi adopteerida. Rootsi on seega seitsmes riik maailmas ning viies Euroopas, mis ei tee vahet hetero- ja homoabieludel. Seni on vastavad seadused Euroopas vastu võtnud Holland, Belgia, Norra ja Hispaania.

NewsDaily, 1.04.2009, "[Sweden votes in favor of legalizing gay marriage](#)".

Rumeenia

2008. aasta novembris toimusid Rumeenias parlamendivalimised, rumeenlased valisid Senati 137 ja alamkoja 334 liiget. Enim hääli kogusid opositsioonilised sotsiaaldemokraadid ja konservatiivid, kuid tulenevalt Rumeenia keerulisest valimissüsteemist said enim parlamendikohti tsentristlikud liberaaldemokraadid. Liberaaldemokraatidel on nüüd 115 kohta alamkojas ja 51 Senatis. Sotsiaaldemokraatidel ja konservatiividel on alamkojas 114 liiget ja Senatis 49 kohta. Võimul olnud liberaalid saavutasid kolmanda tulemuse, saades 65 kohta alamkojas ja 28 Senatis. Valimisaktiivsus oli 39,2%. Koalitsiooni moodustasid liberaaldemokraadid ning sotsiaaldemokraadid ja konservatiivid.

Inter-Parliamentary Union, "[Romania: last elections](#)" ja "[Romania: last elections](#)".

2009. aasta märtsis täiendas Rumeenia parlamendi alamkoda oma kodu- ja töökorrasedust, lihtsustades endistelt ministritelt immuniteedi äravõtmise korda. Edaspidi läheb selleks vaja lihthäälteenamust, mitte enam kahe kolmandiku koosseisu toetust. Järgmisel päeval hääletas parlament puutumatus äravõtmise üle endiselt peaministrilt Adrian Năstase, keda süüdistatakse ametiseisundi kuritarvitamises, väljapressimises ja altkäemaksu võtmises. 158 poolt- ja 128 vastuhäälega anti luba endine peaminister kohtu alla anda. Euroopa Komisjon on alates Rumeenia Euroopa Liiduga liitumisest 2007. aastal nõudnud riigilt kõrgete ametiisikute korruptsioonikahtluste uurimise kiirendamist.

Southeast European Times, 4.03.2009, "[Romanian parliament paves way for prosecuting former cabinet ministers](#)".

Reuters-BNS, 4.03.2009, "Rumeenia parlament andis loa ekspeaministri korruptsioonijuurdluseks".

Saksamaa

2009. aasta märtsis otsis Saksa Riigiprokuratuur läbi sotsiaaldemokraadist parlamendiliikme Jörg Taussi kodu ja büroo. Prokuratuuri palvel tühistas *Bundestag* tema saadikupuutumatus. Pärast seda astus lasteporno omamises süüdistatud Jörg Tauss tagasi

parlamendifraktsiooni juhatuselt ja partei Baden-Württembergi osakonna peasekretäri kohalt, kuid säilitas esialgu koha *Bundestag*'is. 1994. aastast parlamendis olnud Tauss on süüd eitanud, öeldes, et vajab materjali oma tööks, sest on parlamendis aidanud koostada seadusi võitluseks lastepornograafia vastu. Viidates parteisisesele survele, teatas ta, et ei kandideeri sügisestel valimistel.

Seoses Taussi skandaaliga arutatakse Saksamaal võimalust edaspidi blokeerida lastepornograafiat sisaldavad veebilehed.
AFP-BNS, 6.03.2009, "[Pedofiilia kahtlustatud Saksa parlamendiliige astus tagasi](#)".

Veebruaris esitas Saksamaa valitsus parlamendile eelnõu, mis lubab eraomanduses panku riigi rahandussüsteemi toetamise huvides ajutiselt natsionaliseerida. Silmas peeti esmajoonel suurt kinnisvaralaenu andjat Hypo Real Estate'i, mida riik on seni üritanud paljumiljardiliste garantiidega püsti hoida. Saksamaal oleks riigistamine panganduses esmakordne pärast möödunud sajandi kolmekümnendate aastate kriisi.

Märtsis võttis *Bundestag* seaduse vastu 379 poolthäälega, vastuhääli anti 107. Aprilli algul kiitis seaduse heaks ka *Bundesrat*. Kuna seadus kehtib ainult juunikuuni, tegi valitsus kohe Hypo Real Estate'i ülevõtupakkumise, mis hõlmab 100% aktsiatest. Oma finantsisüsteemi stabiliseerimise huvides on praeguse kriisi ajal hädas olevaid panku täielikult või osaliselt riigistanud näiteks Suurbritannia, Iirimaa ja Läti.
Xinhua News, 21.03.2009, "[German parliament passes bank takeover bill](#)".

Slovakkia

2008. aasta lõpus esitas ungari etnilist vähemust esindav Ungari Koalitsioonipartei parlamendis eelnõu, mille eesmärk oli lubada Slovakkia ungarikeelsetes õpikutes uuesti kasutusele võtta ungari kohanimed, mis keelustati 2006. aastal. Nii näiteks kasutati nime Bratislava, kuigi ungarlaste jaoks on linna nimi Pozsony. Üllatuslikult leidis eelnõu parlamendi toetuse. President Ivan Gašparovič pani seadusele veto, kuid parlament hääletas 2009. aasta alguses uuesti ja tühistas selle. Aprilli algul jõustunud seaduse kohaselt trükitakse ungarikeelsetesse õpikutesse ungari nimi, millele järgneb slovaki keelne vaste. Slovakkia 5,3 miljonist elanikust moodustavad etnilised ungarlased u 10%. Vaidlusküsimus pingestas kahe naaberriigi suhteid mitme kuu vältel.
The Budapest Times, 14.02.2009, "[Slovakia frees up textbook law, despite President's refusal to sign](#)".

Soome

2008. aasta lõpul lisas Soome *Eduskunta* Euroopa Liidu nõuetest tulenevalt karistusseadustikule muudatuse, mille kohaselt ei tohi Euroopa Liitu tuua ega siin turustada koera- ja kassinahku ning neist valmistatud tooteid. Karistus määratakse ainult äritegevuse puhul ja seaduse rikkumise eest määratakse rahaträhv.
Eduskunta, 11.12.2008, "[Hallituksen esitys rikoslain 17 luvun muuttamisesta](#)".

2009. aasta märtsis võttis Soome *Eduskunta* vastu seadusemuudatuse, mille kohaselt võib tööandja jälgida töötajate elektronposti. Tööandjale antakse teatud tingimustel õigus uurida töötajate e-kirjade päisandmeid nagu saatja aadress ja teema, sisuga ei ole lubatud tutvuda. Seaduse poolt hääletas 96, vastu oli 56 parlamendiliiget. 47 parlamendiliiget jättis hääletamata. Elektroonilise side järelevalvet käsitlev seadus lõhestas valitsuskoalitsiooni. Seadus sai rahvasuus nimetuse *lex Nokia*, sest seadusemuudatuse taga seisis Soome suurfirma Nokia. Seadusemuudatused kutsusid ühiskonnas esile diskussioone ja

vastuseisu, veebruaris toimus *Eduskunta* ees ka paarisaja osavõtjaga meeleavaldus. Seadusemuudatus pani arutlema Nokia mõju üle ühiskonnas. Lavastaja Atro Kahiluoto arvas, et võiks luua rahvaliidumise Nokia Soomest Välja, siis ei peaks kogu aeg kartma, et äkki ta lähebki minema. 2001. aastal ähvardas Nokia kõrge maksukoormuse tõttu Soomest lahkuda ning väidetavalt on maksuseadused sellest ajast saadik Nokia nägu. Helsingin Sanomat, 5.02.2009, "HS-raati: Nokian sana ei ole laki"; STT-BNS, 4.03.2009, "Soomes parlament võttis vastu *Lex Nokia*".

Suurbritannia

2008. aasta novembris kiitis Suurbritannia ülemkoda ehk Lordidekoda heaks kliimamuutuste seaduse, mis kohustab Suurbritanniat kärpima kasvuhoonegaaside emissiooni 2050. aastaks 80 protsenti. Tegemist on esimese siduva kliimaseadusega maailmas. Luuakse sõltumatu komisjon, mis nõustab valitsust kärbetega seonduvates rahandusküsimustes. Seadus võimaldab näiteks majapidamiste prügitarbimist kärpida ja nõuda kauplustelt kilekottide kasutamise piiramist. Ministrid peavad iga viie aasta tagant andma aru ohust, mida kliimasoojenemine Suurbritanniale tähendab ja kuidas sellega kavatsetakse võidelda. AFP-BNS, 19.11.2008, "Briti parlament kiitis heaks tähtsa kliimaseaduse".

Taani

2009. aasta märtsis kiitis Taani parlament 104 poolthäälega heaks aasta tagasi Saksamaa ja Taani valitsuse vahel sõlmitud lepingu, mis paneb aluse silla ehitamisele üle Fehmarni väina. Vastuhääli anti kolm. Silla projekti peab veel heaks kiitma Saksamaa parlament. Ehitus peaks algama 2012. ja lõppema 2018. aastal, see läheb maksma 5,6 miljardit eurot (87,6 miljardit krooni), kusjuures Taani katab sellest 4,8 miljardit. Sillale kavatsetakse rajada kaks paari rongirööpaid ja neljarajaline autotee. 19-kilomeetrine sild tuleb Euroopa pikim. Silla rajamise vastu on võidelnud keskkonnakaitsjad, kes kardavad negatiivset mõju lindudele ja delfiinidele ning arvavad, et sild takistab Põhja- ja Läänemere vahelist veeringlust. Politiken.dk, 26.03.2009, "[Fehmarn Bridge in nine years](#)".

Tšehhi

2008. aasta oktoobrist on Tšehhi parlamendis diskuteeritud Ameerika Ühendriikide ja Tšehhi valitsuse vahel sõlmitud raketitõrjesüsteemi puudutava lepingu üle, mille eesmärk on paigutada Tšehhi territooriumile raketikilbi radarijaam. Leppe peavad ratifitseerima parlamendi mõlemad koad. Novembris kiitis Senaat lepingu heaks. Märtsis võttis valitsus lepingu alamkoja menetlusest tagasi, sest opositsioon ähvardas selle maha hääletada. Istungilt puudusid mitmed valitsuserakondade parlamendisaadikud ja opositsioon kasutas juhust, et lepe alamkojas hääletusele panna. Raketikilbi ehitust toetanud peaminister Mirek Topolánek lubas lepingu pärast NATO tippkohtumist uuesti ratifitseerimiseks esitada. Märtsis toimunud valitsuse umbusaldushääletusel toetas 200-kohalises parlamendi alamkojas umbusaldamist 101 parlamendiliiget, vastu oli 96. Peaminister teatas seepeale valitsusjuhi kohalt tagasiastumisest. Venemaa näeb raketikilbis ohtu ning on lubanud vastukaaluks paigaldada Kaliningradi oblastisse Iskander-tüüpi rakette. AFP-BNS, 29.10.2008, "Tšehhi parlament alustas raketikilbidebatti"; BBC News, 27.11.2008, "[Czech senators approve US shield](#)". Reuters-BNS, 18.03.2009, "Tšehhi valitsus võttis raketikilbi parlamendi päevakorrast maha".

2009. aasta veebruaris võttis Tšehhi parlamendi alamkoda vastu meedia pahameele põhjustanud seadusemuudatused, mille kohaselt ei või edaspidi avaldada politsei pealtkuulamismaterjalide infot, välja arvatud kui neid kasutatakse kohtus asitõenditena. Alamkojas hääletas kriminaalseadustiku täiendamise poolt kohalolnud 161-st parlamendiliikmest 129. Senatis varem toimunud hääletusel seadusemuudatusi ei toetatud. Meediategelased kutsusid president Václav Klausi üles seadust mitte allkirjastama, kuid president selleks põhjust ei näinud. Seaduse rikkumise eest nähakse ette rahatrahvi või kuni viieaastane vanglakaristus. Mõningate eranditega keelustatakse ka alaealiste kuriteoohvrite isikuandmete avaldamine. Česká Noviny, 13.02.2009, "Czech president signs amendment preventing wiretappings release".

Uganda

Uganda ametivõimud on mures laste ohverdamisjuhtumite arvu kasvu pärast. 2008. aastal rööviti Ugandas 318 last, kellest osa on tapetud nõidade korraldatud ohverdustalituste käigus, et tuua osalejatele õnne, tervist jm hüvesid. Valitsus on inimohverduste uurimiseks loonud politseinikest koosneva komisjoni, mis pole aga suurt edu saavutanud. 2009. aasta aprilli algul kohustasid parlamendiliikmed valitsust kolme kuu jooksul välja töötama seaduseelnõu, mis reguleeriks traditsiooniliste ravijate tegevust. Parlamendi pöördumises rõhutati vajadust vahet teha ravijate ja nõidade vahel ning keelustada nõidumine. Uganda seadustes pole laste ohverdamise juhtumeid käsitletud ega mingeid karistusi ette nähtud. Nõidumisvastane seadus on ajale jalgu jäänud ning seda pole kohtupraktikas kuigivõrd kasutatud. Aprilli algul lisas parlament inimkaubitsemist käsitlevale seadusele paragrahvi, milles sellise teo eest sätestatakse maksimumkaristusena surmanuhtlus. allAfrica.com, 10.04.2009, "Uganda: parliament wants law on herbalists".

Ukraina

2009. aasta jaanuaris võttis Ukraina Ülemraada vastu seaduse parlamendi ajutiste uurimiskomisjonide töökorraldusest, mis reglementeerib ka presidendi ametist tagandamise. Seaduse vastuvõtmise poolt hääletas 408 seadusandjat 433 saalisviibinust. Presidendi võib tagandada, kui riigipea on toime pannud riigireetmise või mõne muu kuriteo. Veebruaris saatis Viktor Juštšenko seaduse parlamenti tagasi, väites, et seadusega antakse parlamendi erikomisjonile liiga laialdased volitused. Märtsis hääletas Ülemraada uuesti ja kummutas presidendi veto 391 poolthäälega. Kõik presidendi ettepanekud seaduse muutmiseks lükati tagasi. Kuna kaht korda president Ukrainas vetot samale seadusele panna ei saa, lubas ta selle vaidlustada Konstitutsioonikohtus.

Uueks tüliõunaks presidendi ja parlamendi vahel töötab aga kujuneda Ülemraada otsus korraldada presidendivalimised oktoobris, s.o määratud tähtajast mitu kuud varem. Interfax-BNS, 15.01.2009, "Ukraina seadusandjad määratlesid presidendi tagandamise protseduuri"; Interfax-BNS, 16.03.2009, "Juštšenko jättis välja kuulutamata presidenti tagandada võimaldava seaduse".

Ungari

2008. aasta detsembris võttis Ungari parlament 374 poolthäälega vastu perevägivalla vastu suunatud seadusemuudatused, mis sätestasid, et vägivaldsele perekonnaliikmele võib kohtumäärusega kehtestada kuni kuupikkuse lähenemiskeelu, mille jooksul ta ei tohi koju minna. President László Sólyom saatis seaduse Konstitutsioonikohtusse, et uuritaks

selle vastavust põhiseadusele. President pidas kodusviibimise piirangut põhiseadusega vastukäivaks, sest põhiseaduse järgi võib iga inimene oma asukohta vabalt valida. The Budapest Times, 10.01.2009, “Domestic violence bill thrown back”.

Uruguay

2008. aasta novembris ei suutnud Uruguay Senati ja Esindajatekoja liikmed koguda nõutavat kolmeviindikulist häälteenamust, et ümber lükata arstiharidusega presidendi Tabaré Ramón Vázquezi vetot aborditegemise seadustamise eelnõule. Kongressis novembri algul vastu võetud eelnõu dekriminaliseeris abordi, lubades naistel esimese 12 nädala jooksul majanduslikel, perekondlikel ja tervislikel põhjustel või vanuse tõttu rasedust katkestada. Abort on Uruguays kriminaalkorras karistatav 1938. aastast, statistilistel andmetel tehakse aga 3,2-miljonilise elanikuga riigis igal aastal u 33 000 aborti, sündide arv on samal ajal 55 000 aastas. Roomakatoliku kirik lubas kogudustest välja heita kõik, kes otseselt või kaudselt osalevad raseduse katkestamise protsessis. AFP-BNS, 20.11.2008, “Uruguay saadikutele ei õnnestunud aborditegemist seadustada”.

Venemaa

2008. aasta novembris kiitsid nii Riigiduumas kui ka Föderatsiooninõukogu heaks president Dmitri Medvedevi algatatud põhiseadusemuudatused, mis pikendavad presidendi ametiaja praeguselt neljalt aastalt kuuele ja Riigiduumas volitused neljalt aastalt viiele. Riigiduumas toetas ettepanekuid 392 parlamendiliiget, vastu hääletasid 57 Kommunistliku Partei liiget. Föderatsiooninõukogus hääletas põhiseaduse muutmise poolt 144 ja vastu vaid üks liige. Seaduse kiitsid kiiresti heaks ka regionaalsed parlamendid ja juba detsembris allkirjastas president põhiseaduse muudatused. Muudatuste liigkiire menetlemise vastu protesteerisid Jabloko ja Kommunistliku Partei liikmed. The Washington Post, 31.12.2008, “Russia lengthens presidential tenures”.

2009. aasta veebruaris kinnitas Venemaa parlamendi ülemkoda Föderatsiooninõukogu moodustamise uued reeglid. Vastuvõetud seadusemuudatuste kohaselt võivad Föderatsiooninõukogu liikmeks saada ainult regionaalsete või kohalike seadusandlike kogude liikmed. Seejuures nimetatakse kandidaat ametisse regionaalsete täitevvõimuorganite poolt, hääletust kohalikus parlamendis selleks vaja ei ole. Seadus tühistab seni kehtinud korra, mis nägi Vene parlamendi ülemkotta pürgijatele ette kümneaastast paiksustsensust. Seadus hakkab kehtima 2011. aasta algusest. Interfax-BNS, 4.02.2009, “Venemaa muudab parlamendi ülemkoja moodustamise korda”.

Venemaa Riigiduumas võttis aprillis vastu president Dmitri Medvedevi esitatud seaduseelnõu, mis näeb ette erakonnaliikmete minimaalarvu järkjärgulise vähendamise. Parteide seaduse muutmise järel väheneb erakonna asutamiseks ja registreerimiseks nõutav liikmete hulk tulevast aastast 50 000-lt 45 000-le. Erakondade regionaalosakondade liikmeskonna nõutav miinimum väheneb samal ajal 500-lt 450-le, ent seejuures jõustub nõue, et regionaalstruktuurid oleksid loodud vähemalt pooltes föderatsioonisubjektides. 2012. aastal väheneb parteide liikmeskonna miinimum 40 000-ni ning regionaalosakondades 400-ni. Kommunistide fraktsioon oli menetlemise käigus vastu muudatusele, mis näeb ette erakondade liidrite rotatsiooni, nimetades seda võimude “kisendavaks sekkumiseks” erakondade tegevusse. Interfax-BNS, 15.04.2009, “Venemaa alandab parteidelt nõutavat liikmeskonna miinimumi”.